

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“

PENSIJŲ FONDAS „EUROPENSIJA“

2016 metų ataskaita

I. BENDROJI DALIS

1. Pensijų fondas „Europensija“ veikia nuo 2004 m. birželio 15 d. pagal pensijų fondo „Europensija“ taisykles Nr. 001.
2. Ataskaitinis laikotarpis: 2016 01 01 – 2016 12 31.
3. Duomenys apie draudimo įmonę:
Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“ (toliau – „Aviva Lietuva“), įmonės kodas – 111744827;
Buveinės adresas: Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius;
Telefono numeris: (5) 2690169, fakso numeris: (5) 2690269, el. pašto adresas: info@aviva.lt, pensija@aviva.lt, interneto svetainės adresas: www.aviva.lt.
Draudimo veiklos licencija Nr. 0016 išduota 2001 m. liepos 31 d. (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.).
Asmenys, priimančys investicinius sprendimus:
  - Asta Grabinskė – generalinė direktorė;
  - Rita Nogė – finansų direktorė;
  - Roman Piotr Sosnowski – vyriausiasis investicijų valdytojas.
4. Pensijų fondo depozitoriumas – AB SEB bankas, įmonės kodas – 112021238, buveinė: Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius, telefono numeris: (5) 2682800, fakso numeris: (5) 2682333.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Informacija apie grynųjų aktyvų vertę, apskaitos vienetų skaičių ir vertę pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 5-oje pastaboje.
6. Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičių bei bendras konvertavimo sumas pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 6-oje pastaboje.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto pateikiami šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 9-oje pastaboje.
8. Mokėjimų tarpininkams iš pensijų fondo „Europensija“ turto nebuvo.
9. Pensijų fondas „Europensija“ per ataskaitinį laikotarpį susitarimų dėl mokėjimo pasidalijimo, paslėptų komisinių neturėjo.

10. Toliau esančioje lentelėje yra pateiktas pavyzdys apie atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai, esant pensijų fondo „Europensija“ taisyklėse patvirtintiems atskaitymams, kai laikotarpio pradžioje investuota suma 3 000 eurų, papildomos įmokos nėra mokamos, o metinė investicijų grąža - 5 proc. kasmet. Apskaičiavimuose naudoti atskaitymų dydžiai, galiojantys nuo 2017 m. sausio 1 d.: atskaitymai nuo įmokos lygūs 0 proc., atskaitymai iš pensijų turto lygūs 0,65 proc. nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur	20	63	109	244
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų, Eur	3 150	3 473	3 829	4 887
Sukaupta suma, esant dabartiniam atskaitymų dydžiui, Eur	3 130	3 407	3 709	4 585

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Informacija apie investicinių priemonių portfelio sudėtį pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 2-oje pastaboje.
- 12.–14. Ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija“ valdomas turtas į išvestines finansines priemones investuotas nebuvo.
15. Pensijų fondo „Europensija“ lėšos investuojamos pagal pensijų fondo taisyklių investavimo strategijoje nustatytas investicijų rūšis, specializaciją, geografinius apribojimus dėl šalių, į kurių vertybinius popierius gali būti investuojamos pensijų fondo lėšos.

2016 m. gruodžio 31 d. 99,4 proc. pensijų fondo grynųjų aktyvų buvo investuota į vyriausybių skolos vertybinius popierius: 30,7 proc. į Lietuvos, 24,8 proc. į Latvijos, 23,4 proc. į Švedijos, 7,3 proc. į Vengrijos, 5,8 proc. į Kroatijos, 3,8 proc. į Lenkijos, 3,6 proc. į Čekijos vyriausybės skolos vertybinius popierius. „Europensija“ fondo 76,5 proc. grynųjų aktyvų buvo investuota į eurus nominuotus vertybinius popierius ir 22,9 proc. į JAV doleriais nominuotus vertybinius popierius.

16. Informacija apie veiksnius, kurie per ataskaitinį laikotarpį turėjo didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūrai ir jo vertės pokyčiams.

Pensijų fondo „Europensija“ turtą augino naujos lėšos ir sėkmingos investicijos obligacijų rinkose: apskaitos vieneto vertė 2016 m. augo 1,8 proc. ir viršijo lyginamojo indekso vertės augimą.

2016 metais investicinio portfelio struktūroje reikšmingų pokyčių nebuvo. Šiai metais padidinome Skandinavijos šalių skolos vertybinių popierių išreikštą JAV doleriais dalį portfelyje. Naujas pensijų fondo lėšas daugiausia investavome į Skandinavijos, Baltijos regiono, Rytų ir Centrinės Europos šalių vyriausybių skolos vertybinius popierius.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRĄŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Informacija apie pensijų fondo lyginamąjį indeksą pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 11-oje pastaboje.
18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius dešimt fondo veiklos metų (rodikliai yra paaiškinti šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 11-oje pastaboje):

	Per atskaitinį laikotarpį 2016 m.	Prieš metus 2015 m.	Prieš 2 metus 2014 m.	Prieš 10 metų 2006 m.
Apskaitos vieneto vertės pokytis (%)	1,83	2,93	7,17	0,18
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis (%)	0,90	1,36	3,35	-
Metinė bendroji investicijų grąža	1,82	2,92	7,16	0,19
Metinė grynoji investicijų grąža (%)	1,77	2,83	7,02	(4,94)
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis (%)	1,98	2,23	0,98	0,89
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis (%)	0,81	1,08	1,04	-
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas (%)	27,32	86,39	1,20	-
Indekso sekimo paklaida (%)	1,03	2,28	1,37	-
Alfa rodiklis	0,0154	(0,0035)	0,0713	-
Beta rodiklis	0,32	2,42	0,01	-

Pensijų fondo „Europensija“ lyginamąjį indeksą sudaro 100 proc. Bloomberg/EFFAS Bond Indices Euro Govt 1-5 Yr TR indekso vertės. Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas 2016 metais buvo mažesnis nei 70 procentų dėl kelių priežasčių. Investuodami pensijų fondo „Europensija“ lėšas siekiame, kad pensijų fondo investicijų grąža viršytų lyginamojo indekso, kuris susideda iš Euro zonos valstybių vertybinių popierių, reikšmės pokytį. Pensijų fondo lėšų neinvestuojame į sudėtingos fiskalinės padėties šalių vertybinius popierius. Didžiąją dalį investicinio portfelio sudaro Lietuvos, Latvijos, Švedijos ir kitų stabilios makroekonominės padėties vidurio ir šiaurės Europos šalių obligacijos. Tuo tarpu lyginamojo indekso sudėtyje yra visų Europos šalių skolos vertybiniai popieriai. Dalį, apie 23 proc., fondo lėšų 2016 metų pabaigoje sudarė skolos vertybiniai popieriai nominuoti JAV doleriais, tuo tarpu lyginamojo indekso sudėtyje vertybinių popierių JAV doleriais nėra. Todėl nuosaiki koreliacija yra aktyvaus pensijų fondo turto valdymo rezultatas. Parinkę tokią pensijų fondo „Europensija“ investicijų struktūrą 2016 metais pensijų fondo klientams uždirbome grąžą, kuri daugiau nei du kartus viršijo lyginamojo indekso vertės pokytį.

19. 2016 metais leidiniuose apie „Aviva Lietuva“ valdomus pensijų fondus buvo naudojama prielaida, kad ilgu laikotarpiu vidutinė metinė pensijų fondo grynoji investicijų grąža sieks 2,5 proc.

Pastarųjų 5 metų „Aviva Lietuva“ valdomų pensijų fondų metinis svertinis vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis buvo 6 proc. ir yra didesnis už naudojamą prielaidose. Gerus pensijų fondų rezultatus lėmė sėkmingos investicijos išsivysčiusių šalių akcijų ir obligacijų rinkose.

20. Informacija apie vidutinę investicijų grąžą, vidutinį apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytį per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 11-oje pastaboje.

21. Kiti rodikliai, atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką, ataskaitoje nepateikiami.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

22. Pensijų fondo „Europensija“ finansinės ataskaitos parengtos pagal 39-ojo verslo apskaitos standarto „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“ ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų reikalavimus.

22.1. Pensijų fondo „Europensija“ grynujų aktyvų ataskaita, paruošta pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(eurais)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		56 712 863	50 242 901
1.	PINIGAI	2, 3	440 503	766 968
2.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI		-	-
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
3.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4.	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	2, 3, 7	56 271 595	49 475 933
4.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	2, 3, 7	56 271 595	49 475 933
4.1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	2, 3, 7	56 271 595	49 475 933
4.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos		-	-
5.	SUMOKĖTI AVANSAI		-	-
6.	GAUTINOS SUMOS		765	-
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
6.2.	Kitos gautinos sumos		765	-
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
7.1.	Investicinis turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI	4	90 219	56 108
1.	Mokėtinos sumos	4	90 219	56 108
1.1.	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	4	30 452	27 167
1.3.	Kitos mokėtinos sumos	4	59 767	28 941
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIJAI AKTYVAI	5	56 622 644	50 186 793

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija“
 2016 metų ataskaita

22.2. Pensijų fondo „Europensija“ grynujų aktyvų pokyčio ataskaita, paruošta pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(eurais)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	5	50 186 793	46 357 456
2.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS		9 999 059	7 143 164
2.1.	Dalyvių įmokos į fondą	10	5 668 772	4 205 884
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	10	2 751 703	1 163 740
2.3.	Garantinės įmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		-	-
2.4.1.	Palūkanų pajamos		-	-
2.4.2.	Dividendai		-	-
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	7	1 555 054	1 760 733
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio	8	23 523	12 807
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
2.8.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas		7	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		9 999 059	7 143 164
3.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS		(3 563 208)	(3 313 827)
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	10	(2 004 662)	(1 418 460)
3.2.	Išmokos kitiems fondams	10	(931 913)	(1 454 024)
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	7	(251 524)	(82 330)
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		-	-
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
3.6.	Valdymo sąnaudos:	9	(375 109)	(359 013)
3.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	9	(375 109)	(359 013)
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		-	-
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		-	-
3.6.4.	Audito sąnaudos		-	-
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos		-	-
3.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO:		(3 563 208)	(3 313 827)
4.	Grynujų aktyvų vertės pokytis		6 435 851	3 829 337
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	5	56 622 644	50 186 793

22.3. Pensijų fondo „Europensija“ 2016 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas:

2016 metų pensijų fondo „Europensija“ finansinių ataskaitų AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Duomenys apie pensijų fondą

2003 m. rugpjūčio 28 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija išdavė Uždarajai akcinei gyvybės draudimo ir pensijų bendrovei „Aviva Lietuva“ (toliau – „Aviva Lietuva“) leidimą Nr. 00001 vykdyti pensijų kaupimo veiklą (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.). Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas „Europensija“ veikia nuo 2004 m. birželio 15 d. pagal pensijų fondo „Europensija“ taisykles Nr. 001. Pensijų fondo veikla neterminuota.

Pensijų fondą „Europensija“ valdo „Aviva Lietuva“, įregistruota adresu Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius, įmonės kodas – 111744827. Duomenys apie „Aviva Lietuva“ kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre.

Pensijų fondo depozitoriumas yra AB SEB bankas, buveinės adresas Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius, įmonės kodas – 112021238.

Pensijų fondo auditą už 2016 m. atliko įmonė UAB „PricewaterhouseCoopers“, buveinės adresas J. Jasinskio g. 16 B, LT-03163 Vilnius, įmonės kodas – 111473315.

Ataskaitinis laikotarpis: 2016 01 01 – 2016 12 31.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Pagrindiniai principai

„Aviva Lietuva“, tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir kitais teisės aktais.

Pensijų fondo apskaita tvarkoma atskirai nuo įmonės „Aviva Lietuva“ bei kitų jos valdomų pensijų fondų apskaitos pagal patvirtintą sąskaitų planą.

„Aviva Lietuva“ nuo 2015 m. sausio 1 d. pensijų fondo apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia eurais, vieno euro tikslumu.

2. Investavimo politika

Pensijų fondo „Europensija“ lėšos investuojamos laikantis konservatyvios investavimo strategijos. Fondo lėšos investuojamos į skolos vertybinius popierius, išleistus arba garantuotus Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybių, centrinių bankų ir Europos centrinio banko. Skolos vertybinių popierių terminas nėra ribojamas. Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos per kolektyvinio investavimo subjektus, kurių priežiūra yra ne mažesnė nei nustatyta Europos Sąjungoje. Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos Lietuvos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių nacionalinėmis valiutomis, tačiau investicijos ne eurais negali sudaryti daugiau nei 35 proc. pensijų fondo turto.

2. Investavimo politika (tęsinys)

Pensijų turtas negali būti investuojamas į nekilnojamąjį turtą, tauriuosius metalus arba į suteikiančius į juos teisę vertybinius popierius. Detali pensijų fondo investavimo strategija nustatyta pensijų fondo taisyklėse.

3. Investicijų apskaita, vertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas

Visi investicijų į vertybinius popierius įsigijimai ir pardavimai apskaitoje registruojami prekybos data. Sandorio sudarymo dieną pensijų fondo apskaitoje registruojamas gautinas finansinis turtas ir įsipareigojimas už jį sumokėti. Pardavimo sandorio sudarymo dieną nurašomi parduoti vertybiniai popieriai, registruojama gautina suma ir sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai). Sandoris apskaitoje registruojamas tik kai gautas patvirtinimas, kad sandoris įvyko.

Vertybiniai popieriai pripažinimo metu apskaitoje registruojami įsigijimo verte, kiekvieną darbo dieną apskaitant šių investicijų rinkos vertės pokyčius kaupimo principu, taip kad investicijų vertė atspindėtų jų tikrąją vertę. Tikroji vertė nustatoma pagal aktyviojoje rinkoje skelbiamas priemonių kainas, o jei jos neskelbiamos arba vertybiniais popieriais nėra prekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma, vadovaujantis „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarka. Skolos vertybinių popierių tikroji vertė apima ir sukauptų palūkanų vertę. Vertybinių popierių įsigijimo atveju palūkanos pradedamos kaupti nuo atsiskaitymo dienos. Grynujų aktyvų ataskaitoje investicijos į vertybinius popierius parodomos ataskaitinio laikotarpio paskutinės darbo dienos tikrąja verte.

Investicijų į vertybinius popierius, turėtų ataskaitinio laikotarpio pradžioje, tikrosios vertės, įskaitant valiutų kursų pasikeitimo įtaką, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje skirtumas, taip pat ataskaitinį laikotarpį įsigytų vertybinių popierių ir kitų investicijų tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir jų įsigijimo savikainos teigiamas skirtumas priskiriamas investicijų vertės padidėjimui, neigiamas – sumažėjimui. Kiekvieno vertybinio popieriaus vertės pasikeitimas vertinamas atskirai ir atitinkamai vertybinio popieriaus vertės padidėjimas arba sumažėjimas atvaizduojamas kaip pelnas arba nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atitinkamai kartu su investicijų pardavimo pelnu arba nuostoliais. Jei yra keli to paties vertybinio popieriaus įsigijimai, skaičiuojamas bendras vertybinio popieriaus vertės padidėjimas ar sumažėjimas ir pardavimo pelnas arba nuostoliai.

Investicijų į vertybinius popierius pardavimo pelnas arba nuostoliai pripažįstami sandorio dieną. Grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atvaizduojamas ataskaitinio laikotarpio pelnas arba nuostoliai, atitinkamai teigiamas arba neigiamas skirtumas tarp investicijų pardavimo kainos ir jų balansinės vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybinių popierių vertė nustatoma pagal vertinimo dienos, trijų didžiausių pirminių dilerių, nurodytų „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarkoje, kotiruotes atsargaus vertinimo (bid pirkimo kainos) metodu. Vidutinė kaina yra aritmetinis šių bankų pirkimo (bid) kainų vidurkis ir sukauptų palūkanų vertė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kitų Europos Sąjungos bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalių vyriausybių skolos vertybinių popierių, centrinių bankų ir įmonių skolos vertybinių popierių, kurie yra kotiruojami užsienio kapitalo rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal vertinimo dienos uždarymo kainas (last price), pateikiamas Bloomberg Professional duomenų sistemoje.

3. Investicijų apskaita, vertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas (tęsinys)

Investicijos, nominuotos užsienio valiuta, įvertinamos eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

Kitos investicijos vertinamos vadovaujantis „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarka.

4. Pinigai ir terminuotieji indėliai

Pinigams priskiriami pinigai bankų sąskaitose, taip pat neterminuoti indėliai su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų.

Terminuotaisiais indėliais pripažįstami indėliai, įskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurių sutartyje nustatytą laiką negalima paimti iš kredito įstaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotųjų indėlių vertę sudaro jų įsigijimo vertė, padidinta palūkanomis, apskaičiuojamomis kaupimo principu (paskirstant laikotarpiui, kuriam terminuotojo indėlio sutartis yra sudaryta).

Pinigai ir terminuotieji indėliai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

5. Gautinų sumų ir įsipareigojimų apskaita

Gautinos sumos ir įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina.

Gautinos sumos ir įsipareigojimai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

6. Grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo principai

Grynujų aktyvų vertė yra pensijų fondo pensijų turto vertės ir įsipareigojimų vertės skirtumas.

Grynujų aktyvų vertės padidėjimas pripažįstamas gavus pensijų fondo dalyvių įmokas, registruojant iš kitų fondų gautas lėšas, palūkanų ir kitas pajamas, registruojant parduotų investicijų pelną, investicijų ir kito turto tikrosios vertės padidėjimą, įsipareigojimų tikrosios vertės sumažėjimą, turto padidėjimą ir įsipareigojimų sumažėjimą dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.

Grynujų aktyvų vertės sumažėjimas pripažįstamas, kai atsiranda įsipareigojimas išpirkti iš pensijų fondo apskaitos vienetus, kai įregistruojamas įsipareigojimas „Aviva Lietuva“, atsiradus kitų įsipareigojimų, registruojant parduotų investicijų nuostolius, investicijų ir kito turto tikrosios vertės sumažėjimą, įsipareigojimų tikrosios vertės padidėjimą, turto sumažėjimą ir įsipareigojimų padidėjimą dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.

Pensijų fondo grynujų aktyvų vertė apskaičiuojama ir pensijų fondo apskaitos vieneto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną pagal vertinimo dienos pabaigos duomenis. Vertinant pensijų fondo turta, vertinama kiekviena investicijų portfelio sudėtinė dalis ir susumuojami vertinimo rezultatai.

Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra grynujų aktyvų vertė, padalinta iš pensijų fondo apskaitos vienetų skaičiaus, esančio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės nustatymo dieną ir atspindi, kokia grynujų aktyvų vertės dalis tenka vienam apskaitos vienetai. Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra nustatoma keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles. Bendra visų pensijų fondo vienetų vertė visada lygi pensijų fondo grynujų aktyvų vertei.

7. Atskaitymų „Aviva Lietuva“ ir depozitoriumui taisyklės

„Aviva Lietuva“ atskaitymai iš pensijų fondo turto vertinami kaupimo principu. Maksimalūs atskaitymų iš pensijų fondo turto dydžiai nustatyti Lietuvos banko patvirtintose pensijų fondo taisyklėse.

1. Atskaitymai iš pensijų turto lygūs 0,65 proc. nuo pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės.
2. Atskaitymai nuo įmokų 2016 metais lygūs 0,5 proc. nuo pensijų fondo dalyvio vardu įmokėtų įmokų (2015 metais buvo 1 proc.).
3. Taikomi 0,05 proc. atskaitymai nuo pensijų fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio už pensijų fondo dalyvio perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą ar kitą „Aviva Lietuva“ valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina į kitą „Aviva Lietuva“ valdomą pensijų fondą daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.

Atskaitymai nuo dalyvio vardu įmokėtų įmokų atliekami tą pačią dieną, kai į pensijų fondo sąskaitą gaunamos dalyvio įmokos.

Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų atliekami kiekvieną darbo dieną. Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vertės tiesiogiai įskaičiuojami į apskaitos vieneto vertę, o sukauptų apskaitos vienetų skaičius dalyvio sąskaitoje nėra mažinamas.

Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, dengiamos iš pensijų turto.

Patirtos išlaidos dėl operacijų, susijusių su pensijų fondo turto investicijomis, apskaitomos kaip gautinos sumos ir dengiamos „Aviva Lietuva“ lėšomis.

Atlyginimas depozitoriumui apskaitomas „Aviva Lietuva“ apskaitoje ir dengiamas „Aviva Lietuva“ lėšomis.

Atlyginimo depozitoriumui dydis apskaičiuojamas pagal depozitoriume apskaityto pensijų fondo turto vertę ir priklauso nuo pensijų turto grynujų aktyvų vidutinės metinės vertės yra ne didesnis kaip 0,07 proc. nuo vidutinės metinės grynujų aktyvų vertės. Atlyginimas depozitoriumui yra mokamas kas ketvirtį.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) veiklos sąnaudos, susijusios su pensijų draudimo įmokų ir papildomų dalyvio lėšomis mokamų įmokų surinkimu ir pervedimu, 0,41 proc. nuo surinktų ir pervedtų įmokų sumos, atlyginamos „Aviva Lietuva“ lėšomis (2015 m. 0,41 proc.).

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1 Pastaba. *Finansinės rizikos valdymo politika*

Konservatyvios investavimo strategijos pensijų fondo „Europensija“ turtas investuojamas į skolos vertybinius popierius pagal fondo investavimo strategijoje numatytus reikalavimus. Kadangi fondo turtas yra investuojamas į skolos vertybinius popierius, turinčius emitento nustatytą išpirkimo datą ir kainą, tai sudaro galimybes valdyti palūkanų normų svyravimo įtaką pensijų turto vertei. Pensijų fondo „Europensija“ investavimo rizika yra maža.

Pensijų fondo investicijos valdomos pagal „Aviva Lietuva“ vidaus procedūras, nustatančias investavimo sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo reikalavimus bei jų kontrolės sistemas.

Valiutos kursų svyravimo rizikos valdymas

Didžiausia pensijų fondo turto dalis ataskaitiniu laikotarpiu buvo investuojama eurais (2016 m. gruodžio 31 d. – 77 proc., 2015 m. gruodžio 31 d. – 80 proc.) o likusi dalis – JAV doleriais (2016 m. gruodžio 31 d. – 23 proc., 2015 m. gruodžio 31 d. – 20 proc.) siekiant diversifikuoti investicijas, todėl valiutos kursų svyravimo rizika buvo nedidelė.

Skolos vertybinių popierių palūkanų normos svyravimo rizikos valdymas

Kai tikimasi skolos vertybinių popierių palūkanų normos kilimo (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos mažėjimo), investuojama į trumpesnio termino skolos vertybinius popierius, kurių kaina palūkanoms kylant svyruoja mažiau. Ir atvirkščiai, kai tikimasi skolos vertybinių popierių palūkanų normos kritimo (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos didėjimo), investuojama į ilgesnio termino skolos vertybinius popierius, siekiant valdyti palūkanų normos svyravimo riziką ir stabilesnių investicijų gražos rezultatų.

Kredito ir emitento rizikos valdymas

Pensijų fondo „Europensija“ lėšos indėliuose laikomos Lietuvos ar Europos Sąjungos valstybių komerciniuose bankuose. Siekiant sumažinti emitento riziką, didžioji fondo turto dalis investuojama į ne mažesnę nei Lietuvos Respublikos kredito reitingą turinčių emitentų išleistus vertybinius popierius. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pensijų fondo „Europensija“ lėšos buvo investuotos į Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Švedijos, Čekijos, Kroatijos ir Vengrijos vyriausybės vertybinius popierius.

Sandorio šalies ir atsiskaitymų rizikos valdymas

Visi sandoriai yra atliekami per depozitoriumo funkcijas atliekantį AB SEB banką, kuris kontroliuoja ir užtikrina savalaikį atsiskaitymą su sandorio šalimi. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, kad sandorio šalis ateityje nesugebės įvykdyti sutarties įsipareigojimų, pensijų fondo sandoriai yra sudaromi reguliuojamose ir atsiskaitymus garantuojančiose rinkose su mažos rizikos finansų institucijomis.

Likvidumo rizikos valdymas

Visas pensijų fondo „Europensija“ turtas investuojamas tik į likvidžius finansinius instrumentus – skolos vertybinius popierius, kuriais vyksta aktyvi prekyba rinkoje. Nedidelę fondo lėšų dalį sudaro gryni pinigai skirti savalaikėms atsiskaitymams su pensijų fondo dalyviais.

1 Pastaba. *Finansinės rizikos valdymo politika (tęsinys)*

Jautrumo analizė

Skolos vertybinių popierių pajamingumui padidėjus 1 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija“ grynujų aktyvų vertė sumažėtų 1,65 mln. eurų arba 2,92 procento.

Skolos vertybinių popierių pajamingumui sumažėjus 1 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija“ grynujų aktyvų vertė padidėtų 1,77 mln. eurų arba 3,12 procento.

Akcijų kainų jautrumo analizė nepateikiama, kadangi pensijų fondo lėšos pagal investavimo strategiją nėra investuojamos į nuosavybės vertybinius popierius.

2 Pastaba. *Investicijų portfelio struktūra*

1 lentelė. **Ne nuosavybės vertybiniai popieriai**

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
2016-12-31									
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607061	86 886 006	868 860	865 724	962 893	3,700	2019-10-25	1,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607053	252 930 955	2 529 310	2 626 907	2 790 104	5,200	2018-03-28	4,9
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	110 055 607	1 100 556	1 258 674	1 432 488	5,500	2022-05-17	2,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000630022	67 507	6 750 700	6 777 508	6 862 799	0,600	2019-03-30	12,2
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT1000610014	11 500	1 150 000	1 256 300	1 268 323	2,100	2024-11-06	2,2
Iš viso:			449 951 575	12 399 426	12 785 113	13 316 607			23,5
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0541528682	207	198 029	202 472	206 192	5,125	2017-09-14	0,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1310032260	370	370 000	439 951	409 189	2,125	2035-10-22	0,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0327304001	2 530	2 530 000	2 545 541	2 783 840	4,850	2018-02-07	5,0
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1020300288	500	500 000	524 697	618 005	3,375	2024-01-22	1,1
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0369470397	200	200 000	229 324	223 490	5,750	2018-06-11	0,4
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0212993678	3 420	3 420 000	3 832 425	3 934 098	3,875	2020-02-24	6,9
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS0882814386	2 400	2 400 000	2 433 309	2 453 004	0,875	2018-01-31	4,3
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1207317428	4 327	4 139 481	4 015 428	4 142 724	1,625	2020-03-24	7,3
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1231271294	5 896	5 640 486	5 441 839	5 636 185	1,125	2018 05 15	10,1
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1379422675	1 000	956 663	903 605	951 986	1,125	2019-03-15	1,7
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	LV0000580058	71 143 591	711 436	849 314	911 188	5,250	2022-10-27	1,6
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0350977244	5 750	5 750 000	6 818 664	6 418 181	5,500	2018-03-05	11,5
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1409726731	700	700 000	712 377	698 592	1,375	2036-05-16	1,2

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
Pensijų fondas „Europensija“
2016 metų ataskaita

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0747927746	2 000	1 913 326	1 645 137	1 960 330	5,250	2017-02-22	3,4
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1017763100	2 200	2 200 000	2 226 677	2 482 529	2,625	2021-01-21	4,4
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1063399536	535	535 000	566 554	636 232	2,875	2024-04-30	1,1
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1295778275	892	892 000	956 818	948 840	1,375	2025-09-23	1,6
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0368800073	735	735 000	870 821	811 772	5,000	2018-06-11	1,4
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0750894577	1 000	1 000 000	1 236 622	1 220 836	3,875	2022-05-24	2,2
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0841073793	800	800 000	872 853	947 104	3,375	2024-07-09	1,6
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0543882095	820	820 000	951 041	973 253	4,000	2021-03-23	1,7
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS1015428821	250	250 000	272 244	291 932	3,000	2024-01-15	0,5
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1028953989	2 995	2 995 000	3 266 069	3 295 486	3,875	2022-05-30	5,8
Iš viso:	-	-	71 183 118	39 656 421	41 813 782	42 954 988	-	-	75,9
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				52 055 847	54 598 895	56 271 595	-	-	99,4
2015-12-31									
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000630022	47 507	4 750 700	4 759 399	4 782 939	0,60	2019-03-30	9,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607053	252 930 955	2 529 310	2 626 907	2 904 495	5,20	2018-03-28	5,8
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	110 055 607	1 100 556	1 258 674	1 433 176	5,50	2022-05-17	2,9
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607061	86 886 006	868 860	865 724	977 609	3,70	2019-10-25	2,0
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT1000610014	3 500	350 000	367 496	367 877	2,10	2024-11-06	0,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000611014	289 620	2 896	2 897	3 004	3,75	2016-02-10	0,0
Iš viso:			450 213 195	9 602 322	9 881 097	10 469 100			20,9

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
Pensijų fondas „Europensija“
2016 metų ataskaita

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0350977244	5 750	5 750 000	6 818 664	6 717 220	5,50	2018-03-05	13,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0327304001	4 130	4 130 000	4 134 806	4 733 809	4,85	2018-02-07	9,4
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0638326263	3 320	3 038 623	2 946 524	3 456 926	5,25	2021-06-16	6,9
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0368800073	2 580	2 580 000	3 059 946	2 966 000	5,00	2018-06-11	5,9
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1017763100	2 200	2 200 000	2 226 678	2 501 927	2,625	2021-01-21	5,0
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS0882814386	2 400	2 400 000	2 433 309	2 473 768	0,875	2018-01-31	4,9
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1207317428	2 500	2 288 120	2 326 282	2 286 526	1,625	2020-03-24	4,6
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0543882095	1 820	1 820 000	2 110 640	2 205 875	4,00	2021-03-23	4,4
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0498285351	2 000	2 000 000	2 260 532	2 151 782	3,75	2017-03-29	4,3
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0747927746	2 000	1 830 496	1 645 137	1 949 893	5,25	2017-02-22	3,9
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0212993678	1 420	1 420 000	1 598 070	1 624 254	3,875	2020-02-24	3,2
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0841073793	800	800 000	872 853	947 790	3,375	2024-07-09	1,9
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	LV0000580058	71 143 591	711 436	849 315	914 400	5,25	2022-10-27	1,8
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0739988086	738	675 453	805 805	826 910	6,625	2022-02-01	1,6
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1231271294	850	777 961	764 797	776 162	1,125	2018-05-15	1,5
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1063399536	535	535 000	566 554	631 057	2,875	2024-04-30	1,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1020300288	500	500 000	524 697	615 248	3,375	2024-01-22	1,2
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0863522149	500	457 624	370 014	471 464	2,75	2020-01-12	0,9
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS1015428821	250	250 000	272 244	291 572	3,00	2024-01-15	0,6
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0369470397	200	200 000	229 324	230 308	5,75	2018-06-11	0,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0541528682	207	189 456	202 472	204 871	5,125	2017-09-14	0,4

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0212170939	28	28 000	28 166	29 071	3,75	2016-02-10	0,1
Iš viso:	-	-	71 178 319	34 582 170	37 046 829	39 006 833		-	77,7
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				44 184 492	46 927 926	49 475 933	-	-	98,6

2 lentelė. Pinigai

Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė, Eur	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
I. 2016-12-31				
AB SEB bankas	EUR	301 866	-	0,5
AB SEB bankas	USD	138 637	-	0,3
Pinigų iš viso		440 503	-	0,8
II. 2015-12-31				
AB SEB bankas	EUR	683 900	-	1,4
AB SEB bankas	LTL	83 068	-	0,1
Pinigų iš viso		766 968	-	1,5

Ataskaitiniu laikotarpiu bei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija“ valdomas turtas į kolektyvinio investavimo subjektus, išvestines finansines priemones investuotas nebuvo, ataskaitinio laikotarpio bei praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pensijų fondas „Europensija“ indėlių kredito įstaigose neturėjo. Pensijų fondas „Europensija“ į nuosavybės vertybinius popierius neinvestuoja, vadovaujantis šio pensijų fondo investavimo strategija.

3 Pastaba. *Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategijų atitinkančius kriterijus*

Investicijų pasiskirstymas	Tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2016-12-31	Grynųjų aktyvų dalis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, % 2016-12-31	Tikroji vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje 2015-12-31	Grynųjų aktyvų dalis praėjusių finansinių metų pabaigoje, % 2015-12-31
Pagal investavimo objektus				
Vyriausybės vertybiniai popieriai	56 271 595	99,4	49 475 933	98,6
Pinigai	440 503	0,8	766 968	1,5
Iš viso:	56 712 098	100,2	50 242 901	100,1
Pagal sektorius				
Vyriausybiniis sektorius	56 271 595	99,4	49 475 933	98,6
Nevyriausybiniis sektorius	440 503	0,8	766 968	1,5
Iš viso:	56 712 098	100,2	50 242 901	100,1
Pagal valiutas				
Eurais	43 676 044	77,1	40 187 081	80,1
JAV doleriais	13 036 054	23,2	10 055 820	20,0
Iš viso:	56 712 098	100,2	50 242 901	100,1
Pagal geografinę zoną				
Lietuva	17 774 336	31,5	17 645 978	35,2
Kitos Europos Sąjungos valstybės	38 937 762	68,7	32 596 923	64,9
Iš viso:	56 712 098	100,2	50 242 901	100,1
Pagal kitus kriterijus				
Terminuoti	56 271 595	99,4	49 475 933	98,6
Neterminuoti	440 503	0,8	766 968	1,5
Iš viso:	56 712 098	100,2	50 242 901	100,1

Veiksniai, turėję įtakos pensijų fondo portfelio pasikeitimams

2016 metais reikšmingų pokyčių investicinio portfelio struktūroje nebuvo. Šiai metais padidinome Skandinavijos šalių skolos vertybinių popierių JAV doleriais dalį portfelyje. Taip pat dalį lėšų nukreipėme į Vidurio Europos šalių obligacijas, siekdami didesnės investicijų grąžos rekordiškai žemų palūkanų aplinkoje.

4 Pastaba. *Įsipareigojimai*

	Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.	Praėję finansiniai metai 2015 m.
Mokėtinos sumos kaupimo bendrovei	30 452	27 167
atskaitymai nuo pensijų fondo turto vertės	30 422	27 131
perėjimo į kitas pensijų kaupimo bendroves atskaitymai	30	36
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	59 767	28 941
į kitus pensijų fondus mokėtinos lėšos	10 363	-
mokėtinos lėšos dalyviams ir dalyvių paveldėtojams	49 404	28 941
Iš viso:	90 219	56 108

5 Pastaba. Grynujų aktyvų vertė, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje 2015-12-31	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2016-12-31	Prieš metus 2015-12-31	Prieš dvejus metus 2014-12-31
Grynujų aktyvų vertė, Eur	50 186 793	56 622 644	50 186 793	46 357 456
Apskaitos vieneto vertė, Eur	0,4819	0,4907	0,4819	0,4682
Apskaitos vienetų skaičius	104 141 216	115 391 624	104 141 216	99 012 450

6 Pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį išplatintų ir išpirktų apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.		Prašę finansiniai metai 2015 m.	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Išplatinti apskaitos vienetai (konvertuojant pinigų į apskaitos vienetus)	17 294 260	8 392 069	11 143 978	5 340 135
Išpirkti apskaitos vienetai (konvertuojant vienetus į pinigų)	6 043 852	2 936 890	6 015 212	2 885 418
Skirtumas	11 250 408	5 455 179	5 128 766	2 454 717

7 Pastaba. Investicijų vertės pokytis

I. 2016 m.

Investicijos	Pokytis					
	Praėjusių finansinių metų pabaigoje 2015-12-31	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas*	Vertės sumažėjimas**	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2016-12-31
Terminuoti indėliai	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	49 475 933	23 153 562	(17 661 430)	1 555 054	(251 524)	56 271 595
<i>Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	49 475 933	23 153 562	(17 661 430)	1 555 054	(251 524)	56 271 595
Kiti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	-	-	-	-	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso	49 475 933	23 153 562	(17 661 430)	1 555 054	(251 524)	56 271 595

*Skolos vertybinių popierių vertės padidėjimas, 1 555 054 eurai, apima skolos vertybinių popierių vertės padidėjimo sumą 856 833 eurus bei pardavimo pelną 698 221 eurą.

**Skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimą, 251 524 eurai, apima skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimo sumą, 121 928 eurus ir pardavimo nuostolį 129 596 eurus.

7 Pastaba. Investicijų vertės pokytis (tęsinys)

II. 2015 m.

Investicijos	Pokytis					
	Praėjusių finansinių metų pabaigoje 2014-12-31	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas*	Vertės sumažėjimas**	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2015-12-31
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	46 211 569	10 356 260	(8 770 299)	1 760 733	(82 330)	49 475 933
<i>Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	46 211 569	10 356 260	(8 770 299)	1 760 733	(82 330)	49 475 933
Kiti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	-	-	-	-	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso	46 211 569	10 356 260	(8 770 299)	1 760 733	(82 330)	49 475 933

* Skolos vertybinių popierių vertės padidėjimas, 1 760 733 eurais, apima skolos vertybinių popierių vertės padidėjimo sumą, lygią 1 112 981 eurams bei pardavimo pelną, lygų 647 752 eurams.

** Skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimą, 82 330 eurų, sudaro skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimo suma.

8 Pastaba. Užsienio valiutos kursų pokytis

2016 m. grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje pelno dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje atvaizduojamas banko sąskaitų likučių, gautinų bei mokėtinų sumų pokyčio dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo ir valiutos keitimo teigiamas rezultatas, 23 523 eurais (2015 m. 12 807 eurais).

9 Pastaba. Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto

Atskaitymai	Atskaitymų dydžiai		Priskaičiuota atskaitymų suma	
	Maksimalūs numatyti taisyklėse	Faktiškai taikyti	Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.	Praėję finansiniai metai 2015 m.
Nuo įmokų	0,5%	0,5%	28 413	-
	1%	1%	-	42 083
Nuo turto vertės	0,65%	0,65%	346 395	316 590
Už keitimą:				
<i>fondo keitimas toje pačioje bendrovėje daugiau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	3	2
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	298	338
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus</i>	0,05%	-	-	-
		Iš viso	375 109	359 013
BAR ¹			0,7%	0,7%
Sąlyginis BIK/Tikėtinas sąlyginis BIK ²			-	-
PAR (portfelio apyvartumo rodiklis) ³			55%	22%

¹Bendrasis atskaitymų rodiklis (BAR) yra bendrųjų veiklos išlaidų ir vidutinės grynujų aktyvų vertės santykis.

²Ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo lėšos į kolektyvinio investavimo subjektus investuotos nebuvo, todėl tikėtinas sąlyginis bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) neskaičiuojamas.

³Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą.

10 Pastaba. Gautos ir išmokėtos lėšos

	Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.	Praėję finansiniai metai 2015 m.
Gautos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso	8 419 717	5 370 636
Periodinės įmokos į pensijų fondą prieš atskaitymus nuo įmokos	5 668 772	4 205 884
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos	-	-
Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos, iš viso	2 750 938	1 164 752
Iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	1 614 022	765 059
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	1 136 916	399 693
Kitos gautos lėšos, iš viso	7	-
Išmokėtos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso	(2 905 749)	(2 857 881)
Pensijų išmokos, iš viso	(1 984 199)	(1 403 857)
Vienkartinės išmokos dalyviams	(1 794 660)	(1 139 477)
Vienkartinės išmokos dalyvių paveldėtojams	(173 060)	(180 991)
Periodinės išmokos dalyviams	-	-
Išmokos anuiteto įsigijimui	(16 479)	(83 389)
Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos, iš viso	(921 550)	(1 454 024)
Tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	(326 919)	(777 084)
Kitos pensijų kaupimo bendrovės	(594 631)	(676 940)
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso	-	-

10 Pastaba. Gautos ir išmokėtos lėšos (tęsinys)

2016 m. periodines įmokas į pensijų fondą prieš atskaitymus sudarė Valstybinio socialinio draudimo fondo įmokos 2 763 248 eurus, papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos 1 440 302 eurus ir papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos 1 465 222 eurus. 2015 m. atitinkamai 2 642 442 eurai, 755 067 eurai ir 808 375 eurai.

2016 m. keitėsi pensijų įmokų dydžiai:

- papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos sudarė 2 procentus (2015 m. sudarė 1 proc.) dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos;
- papildomos iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos įmokos sudarė 2 procentus Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio (2015 m. sudarė 1 proc.).

Lentelėje duomenys pateikiami pagal faktinę lėšų apyvartą banko sąskaitose. Dėl to jos gali skirtis nuo sumų pateikiamų grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje, kurioje pokyčiai atvaizduojami kaupimo principu.

11 Pastaba. Pensijų fondo investicijų grąža ir investicijų grąžos lyginamoji informacija

11.1. Pensijų fondo lyginamasis indeksas

Atsižvelgiant į pensijų fondo investavimo strategiją ir į faktinę investicijų struktūrą, pensijų fondo „Europensija“ investavimo rezultatai lyginami su 1-5 metų trukmės Europos vyriausybių obligacijų kainų indeksu – Bloomberg/EFFAS Bond Indices Euro Govt 1-5 Yr TR.

11.2. Pensijų fondo investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai

	Per ataskaitinį laikotarpį 2016 m.	Prieš metus 2015 m.	Prieš 2 metus 2014 m.	Prieš 3 metus 2013 m.
Apskaitos vieneto vertės pokytis (%)	1,83	2,93	7,17	1,15
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis ¹ (%)	0,90	1,36	3,35	2,15
Metinė bendroji investicijų grąža ² (%)	1,82	2,92	7,16	1,16
Metinė grynoji investicijų grąža ³ (%)	1,77	2,83	7,02	1,00
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴ (%)	1,98	2,23	0,98	1,60
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴ (%)	0,81	1,08	1,04	1,39
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁵ (%)	27,32	86,39	1,20	87,75
Indekso sekimo paklaida ⁶ (%)	1,03	2,28	1,37	1,21
Alfa rodiklis ⁷	0,0154	(0,0035)	0,0713	(0,0151)
Beta rodiklis ⁸	0,32	2,42	0,01	1,26

¹Lyginamojo indekso pokytis – tai lyginamojo indekso reikšmių procentinis pasikeitimas per nurodytą laikotarpį.

²Metinė bendroji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant nėra atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų.

³Metinė grynoji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų ir pensijų turto.

⁴Standartinis nuokrypis yra statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja apskaitos vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu (pateikiamas metinis standartinis nuokrypis).

⁵Koreliacijos koeficientas yra rodiklis, parodantis apskaitos vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

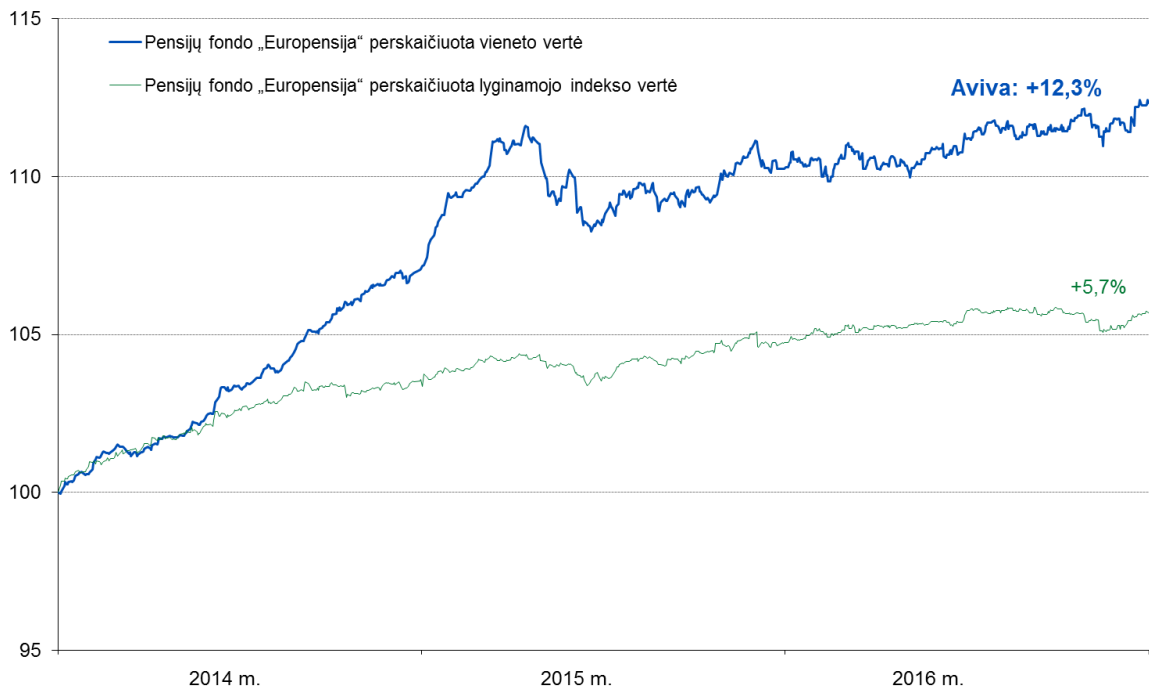
⁶Indekso sekimo paklaida (angl. tracking error) yra rodiklis, parodantis, kiek apskaitos vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seka) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁷Alfa rodiklis parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

⁸Beta rodiklis parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė, pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

11.2. Pensijų fondo investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai (tęsinys)

Žemiau pateiktas grafikas vaizduoja pensijų fondo „Europensija“ perskaičiuotos apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytį per paskutinius 3 metus. Pensijų fondo vieneto vertė ir lyginamojo indekso reikšmė yra perskaičiuotos. Pradinės vieneto ir lyginamojo indekso vertės lyginamojo laikotarpio pradžiai yra prilyginamos 100.

11.3. Pensijų fondo vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ir jo standartinio nuokrypio rodiklis, vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis

	Per paskutinius 3 metus (%)	Per paskutinius 5 metus (%)	Per paskutinius 10 metų (%)	Nuo veiklos pradžios ⁶ (%)
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	3,95	4,68	4,96	4,29
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	1,86	2,78	-	-
Vidutinė bendroji investicijų grąža ³	3,94	4,68	4,95	4,24
Vidutinė grynoji investicijų grąža ⁴	3,84	4,55	4,43	1,55
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	1,63	1,55	1,81	1,97

¹Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis yra geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

²Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis yra geometrinis metinių lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis.

³Vidutinė bendroji investicijų grąža yra geometrinis metinių bendrosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁴Vidutinė grynoji investicijų grąža yra geometrinis metinių grynosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁵Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis yra metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

⁶Reikšmės pateiktos nuo pensijų fondo veiklos pradžios – nuo 2004 m. birželio 15 d.

12 Pastaba. *Pasiskolintos ir paskolintos lėšos*

Per ataskaitinį laikotarpį bei praėjusį ataskaitinį laikotarpį pensijų fondas „Europensija“ pasiskolintų ir paskolintų lėšų neturėjo.

13 Pastaba. *Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį*

Pensijų fondo „Europensija“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenumatytas.

14 Pastaba. *Sandoriai su susijusiais asmenimis*

Per ataskaitinį laikotarpį bei praėjusį ataskaitinį laikotarpį pensijų fondas „Europensija“ sandorių su susijusiais asmenimis nevykdė, išskyrus „Aviva Lietuva“ vykdomą pensijų fondo valdymą ir su tuo susijusius atskaitymus iš pensijų turto, kurie atskleisti 4 ir 9 pastabose.

15 Pastaba. *Pobalansiniai įvykiai*

Nuo 2017 m. sausio 1 d. atskaitymų nuo įmokų dydis yra 0 proc., 2016 m. atskaitymų dydis buvo 0,5 proc.

Kitų reikšmingų pobalansinių įvykių, susijusių su pensijų fondu „Europensija“, neįvyko.

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

23. Bendri duomenys apie pensijų fondo „Europensija“ dalyvius (dalyviais laikomi asmenys, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą, taip pat asmenys, gaunantys periodines pensijų išmokas), per atskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius, per atskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius:

		Dalyviai pagal amžiaus metus					Iš viso
		iki 30	nuo 31 iki 45	nuo 46 iki 60	nuo 61		
Dalyvių skaičius	Iš viso	514	5 275	15 679	3 006	24 474	
	Vyrai	238	2 620	6 644	1 748	11 250	
	Moterys	276	2 655	9 035	1 258	13 224	
Dalyvių dalis, %	Iš viso	2,10	21,56	64,07	12,27	100,00	
	Vyrai	0,97	10,71	27,15	7,14	45,97	
	Moterys	1,13	10,85	36,92	5,13	54,03	

Dalyvių skaičius atskaitinio laikotarpio pradžioje		24 786
Dalyvių skaičius atskaitinio laikotarpio pabaigoje	dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	1 290
	dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
	kiti dalyviai	23 184
	Iš viso	24 474
Dalyvių skaičiaus pokytis		(312)

Bendras prisijungusių dalyvių skaičius		930
Dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą		143
Iš kitų pensijų fondų atėję dalyviai	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	451
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	336

Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius		1 242
Į kitus pensijų fondus išėjusių dalyvių skaičius	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	139
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	297
Baigusią dalyvavimą dalyvių skaičius	išstojusių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
	sulaukusių nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudojusių teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	699
	dalyvių, pasinaudojusių Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį	1
	mirusių dalyvių	106

24. – 26. Neteko galios nuo 2016-06-22.

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

27. Informacija apie per atskaitinį laikotarpį faktiškai gautas ir išmokėtas lėšas pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 10-oje pastaboje.
28. Neteko galios nuo 2016-06-22.

IX. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ KAUPIMO TECHNINĮ ATIDĖJINĮ

29. Pensijų fondo „Europensija“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenumatytas, todėl pensijų kaupimo techninis atidėjiny, skirtas išpareigojimams, atsiradusiems dėl palūkanų normos svyravimo, padengti, neformuojamas.

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDŲ REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

30. Pensijų fondo „Europensija“ reikmėms pasiskolintų lėšų atskaitiniu laikotarpiu nebuvo.

XI. KITA INFORMACIJA

31. „Aviva Lietuva“ per 2016 metus pasirašė 15,6 tūkst. pensijų kaupimo sutarčių, 2016 m. gruodžio 31 d. turėjo 221,5 tūkst. pensijų fondų klientų ir pagal klientų skaičių užėmė 17,7 proc. pensijų kaupimo rinkos.

Pensijų fondas „Europensija“ leidinio „Investment & Pensions Europe“ ir „Fleming“ Centrinės ir Rytų Europos pensijų fondų apdovanojimuose 2016 m. kovo mėn. pripažintas geriausiu konservatyvaus investavimo fondu regione. Tarptautinį apdovanojimą pensijų fondas gavo dėl puikių ilgalaikių rezultatų investuojant net ir pastaraisiais metais besitęsiančioje žemų palūkanų aplinkoje.

XII. ATSAKINGI ASMENYS

32. Konsultantų paslaugomis, rengiant šią ataskaitą, naudotasi nebuvo.
33. Ataskaitą rengė tik įmonės darbuotojai.
34. Tvirtiname, kad ataskaitoje pateikta informacija yra teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo „Europensija“ veiklos rezultatų vertinimui.
35. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:
Už ataskaitą atsakingi draudimo įmonės darbuotojai ir administracijos vadovas:
- Generalinė direktorė – Asta Grabinskė, tel. (5) 2690600, asta_grabinske@aviva.lt;
  - Finansų direktorė – Rita Nogė, tel. (5) 2690600, rita_noge@aviva.lt;
  - Vyriausiasis investicijų valdytojas – Roman Piotr Sosnowski, tel. (5) 2197877, roman_sosnowski@aviva.lt;
  - Vyriausioji finansininkė – Živilė Čekytė, tel. (5) 2690614, zivile_cekyte@aviva.lt;
  - L.e. vyr. aktuario pareigas – Rokas Baltrėnas, tel. (5) 2197876, rokas_baltrenas@aviva.lt;
  - Investicijų skyriaus vadovė – Ana Šulčienė, tel. (5) 2691731, ana_sulciene@aviva.lt
  - Pensijų fondų specialistė – Laneda Puidokienė, tel. (5) 2690626, laneda_puidokiene@aviva.lt.

Generalinė direktorė	Asta Grabinskė
Finansų direktorė	Rita Nogė
Vyriausioji finansininkė	Živilė Čekytė
L.e. vyr. aktuario pareigas	Rokas Baltrėnas
Investicijų skyriaus vadovė	Ana Šulčienė
Pensijų fondų specialistė	Laneda Puidokienė